

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-256/19-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095
Sídlo	Studentská 1095, Hranice I-Město, 753 01 Hranice
E-mail	zsnova.hranice@centrum.cz
IČ	61985988
Identifikátor	600027040
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jarmila Theimerová
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	Studentská 1095, 753 01 Hranice I-Město Dvořákovo stromořadí 1100, 753 01 Hranice I-Město Zborovská 1245, 753 01 Hranice I-Město
Termín inspekční činnosti	7., 8. a 11. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále škola, subjekt), je právnickou osobou zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona, která vykonává činnost základní školy, základní školy speciální, základní a mateřské školy při zdravotnickém zařízení – láních a nemocnici a školní družiny. Subjekt má dvě odloučená pracoviště, a to na dětském oddělení v areálu Nemocnice Hranice a. s. na adrese Zborovská 1245, Hranice I-Město, kde je umístěna základní škola a mateřská škola při nemocnici (dále ZŠ a MŠ při nemocnici) a základní a mateřskou školu při láních (dále ZŠ a MŠ při láních) v dětské léčebně Radost, Lázně Teplice nad Bečvou a. s., Dvořákovo stromořadí 1100, Hranice I-Město.

Výuka v základní škole (dále ZŠ) probíhá v šesti třídách, z toho jedna třída je zřízena pro žáky základní školy speciální. Všem žákům (tj. 46) byla školou poskytovaná přiznaná míra podpůrných opatření stanovená školským poradenským zařízením. Podle individuálního vzdělávacího plánu byli vzděláváni čtyři žáci, někteří z nich s podporou asistenta pedagoga. V ZŠ při láních se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo devět žáků, z toho dva na 1. stupni (2. ročník) a sedm na 2. stupni, z nichž dva byli žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Aktuálně se všichni žáci vzdělávali v jedné třídě, v průběhu školního roku je dle potřeby a počtu žáků v léčebně v provozu i další třída. V MŠ při láních byly ke dni inspekce zapsány ke vzdělávání tři děti, z nich jedno se speciálními vzdělávacími potřebami mělo zároveň odklad povinné školní docházky. Provoz MŠ probíhá v pondělí, středu a pátek od 7.00 do 13.20 hodin, v úterý a ve čtvrtek od 7.00 do 13.00 hodin. Délka pobytu dětí a žáků v láních zpravidla trvá 4 až 6 týdnů, hospitalizace dětí a žáků v nemocnici má převážně krátkodobý charakter (3 až 5 dnů).

K realizaci zájmového vzdělávání slouží dvě oddělení školní družiny na adrese Studentská 1095 s cílovou kapacitou 28 žáků. K datu inspekční činnosti bylo ve školském zařízení zapsáno 16 účastníků. Ranní provoz školní družiny je zajištěn od 6.40 do 7.40 hodin, odpolední provoz pak od 11.40 do 15.40 hodin. Ve školském zařízení není vybírána úplata. Základní škola nemá vlastní zařízení školního stravování, organizace stravování dětí i žáků včetně pitného režimu dětí MŠ je zajištěna buď ve školní jídelně Základní školy a Mateřské školy Šromotovo nám. 177, Hranice nebo v jednotlivých zdravotnických zařízeních.

Informace o škole jsou pro zájemce i veřejnost (zejména zákonné zástupce žáků) publikovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, webových stránek (www.zsstudentska.cz) nebo různých informačních nástěnek v prostorách školy a zdravotnických zařízení, materiálů a tiskovin.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má zpracované školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) a pro vzdělávání v základní škole speciální (dále ŠVP ZŠS), v závislosti na jednotlivých místech poskytovaného vzdělávání. Aktivně jsou využívány ŠVP ZV s motivačním názvem „Nová škola“ upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a ŠVP ZŠS s motivačním názvem „Naše nová škola“. Vzdělávání dětí a žáků v ZŠ a MŠ při láních a ZŠ a MŠ při nemocnici zpravidla probíhá individuálně podle plánů kmenových škol, které vycházejí z jejich ŠVP a jsou zasílány jako součást dokumentace při příjmu k pobytu v láních nebo hospitalizaci v nemocnici. Žáci středních škol jsou do výuky zařazováni na základě žádosti zákonných zástupců k individuálním konzultacím.

Práce školy je ve většině oblastí plánovitá, střednědobé i krátkodobé plánování vychází ze stanovené koncepce rozvoje školy, přihlíží k aktuálním potřebám dětí a žáků, jejich

zákonných zástupců, pracovníků školy, nemocnice i léčebny. Obsah vzdělávání i stanovené cíle jsou vzhledem k zaměření školy a jejím podmínkám reálné a jsou postupně plněny. Systém řízení školy vychází z organizační struktury a odpovídá její velikosti a podmínkám. Je však nutné koncepčně se zabývat dalším rozvojem činnosti ZŠ a MŠ při nemocnici. Limitujícím faktorem organizace předškolního i základního vzdělávání ve škole při nemocnici je délka hospitalizace (zpravidla krátkodobá). Efektivitu a celkovou úroveň vzdělávání v této škole je potřeba systematicky sledovat a vyhodnocovat. Vedení školy přihlíží k závěrům jednání pedagogické rady a účelně využívá další zpětnovazebné mechanismy, a to zejména hospitační a kontrolní činnost. Tu provádí ředitelka ve spolupráci se zástupkyní ředitelky školy, na kterou ředitelka delegovala konkrétně vymezené pravomoci. Informační systém uvnitř celého subjektu i směrem k zákonným zástupcům, kmenovým školám a zdravotnickému personálu je vzhledem ke specifickým podmínkám školy funkční.

Od školního roku 2017/2018 se základní škola přestěhovala do budovy Střední zdravotnické školy, Hranice, čímž došlo ke zhoršení prostorových podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (absence potřebné bezbariérovosti, vlastní tělocvičny i školní jídelny). Prostory jednotlivých oddělení ŠD, které jsou pro pobyt žáků před a po vyučování využívány, nejsou zcela vhodné pro bezpečnou realizaci řízených činností žáků. Herny jsou prostorově malé a nedisponují potřebným počtem žákovského nábytku. Stávající nábytek není rovněž ergonomicky přizpůsoben věkovým zvláštnostem účastníků výchovně vzdělávacího procesu. Ředitelka školy přijímá dílčí opatření k eliminaci nežádoucího stavu. Ve spolupráci a za finančního přispění zřizovatele školy byly částečně zlepšeny materiální podmínky (např. oprava a vybudování nových sociálních zařízení, zbudování dílen pro praktické činnosti), průběžně dochází k obnově a doplnění zastaralého nábytku a školních pomůcek. Škola disponuje dostatečně vybavenou počítačovou učebnou, interaktivní tabulí i didaktickou technikou, pro výuku pracovních činností slouží nově vybudovaná a skromně vybavená dílna a cvičná kuchyňka. Pro tělesné a sportovní aktivity ZŠ a ŠD využívá cvičební sál, který je minimálně vybaven odpovídajícím tělocvičným náradím a náčiním (nelze využívat pro míčové hry), vyučovací předmět Tělesná výchova je tak převážně realizován v pronajaté tělocvičně v blízkosti školy.

Odloučené pracoviště ZŠ a MŠ při lázních má k dispozici prostory ve čtvrtém podlaží dětské léčebny Radost, pro ZŠ tři učebny, pro MŠ menší třídu a hernu. V ZŠ a MŠ při lázních je v průběhu lázeňského pobytu vzděláváno široké spektrum dětí a žáků s kardiologickými potížemi, problémy pohybového aparátu, onkologickým a nervovým onemocněním nebo obezitou z celé České republiky. Děti i žáci se v celé budově léčebny volně pohybují dle stanoveného léčebného režimu, jehož rozpis mají pedagogové denně k dispozici. Děti předškolního věku (výjimečně i starší) většinou pod dohledem jejich zákonných zástupců, kteří je doprovázejí a předávají i několikrát za den učitelce MŠ, žáci ZŠ v doprovodu zdravotníků. Škola aktuálně není zapojena a ani nevyhledává projekty, které by byly zaměřeny na zlepšení materiálně technického vybavení v souvislosti se zvyšováním odborné kvality poskytované výuky žákům, které by zároveň podpořily odborný růst pedagogických pracovníků.

Aktuální složení pedagogického sboru umožňuje naplňovat koncepční záměry školy a cíle školních vzdělávacích programů. Stabilizovaný pedagogický sbor tvoří 11 učitelek ZŠ (včetně ředitelky), 2 učitelky MŠ a 2 vychovatelky ŠD, z nichž jedna zastává současně i pozici asistentky pedagoga. Podmínky odborné kvalifikace nesplňovaly k termínu inspekční činnosti dvě učitelky ZŠ, jedna zahájila studium k získání požadované odborné kvalifikace, druhá byla přijata na zástup za mateřskou dovolenou. Ředitelka školy vytváří optimální podmínky pro nové a začínající učitele. Nové učitelce s krátkou pedagogickou

praxi byla přidělena uvádějící učitelka, která jí ve spolupráci s vedením školy a ostatními pedagogy poskytovala odbornou podporu a metodické vedení.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) celého subjektu je plánováno zejména s ohledem na finanční podmínky, provoz a potřeby školy a vychází z požadavků realizovaných učebních dokumentů. Absolvované vzdělávací semináře a kurzy byly zaměřeny na oblast ekologické výchovy, prevence rizikového chování, dětský autismus a v rámci předškolního vzdělávání pouze na oblast rozvíjející grafomotorické dovednosti a problematiku dítěte s ADHD. Plán DVPP byl zpracován ředitelkou školy, učitelé se na výběru vzdělávacích akcí měli většinou možnost podílet. Dokument je však zapotřebí zacílit v návaznosti na aktuální situaci v subjektu tak, aby vzdělávání bylo soustředěno zejména na oblast metod a forem vzdělávacího procesu. Vedení školy by také mělo ve spolupráci s výchovnou poradkyní zintenzivnit proces předávání vzájemných informací a zkušeností mezi pedagogy, více využívat vzájemných hospitací učitelů pro obohacení a sdílení využívaných pedagogických strategií výchovně vzdělávacího procesu.

Ve školní družině, která je určena zejména žákům 1. stupně ZŠ, se uskutečňuje vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání – školní družinu. Aktivita realizované ve školní družině navazují a vhodně rozvíjejí vzdělávací činnost školy a korespondují s měsíčním plánem, který byl vytvořen v obou odděleních jednotlivými vychovatelkami. Vzhledem ke specifickým potřebám žáků je kladen důraz na individuální zvláštnosti, schopnosti a možnosti žáků. Skladba činností ve ŠD je uskutečňována tak, aby vytvářela podmínky pro naplňování individuálních zájmů a speciálních vzdělávacích potřeb žáků.

Podmínky a pravidla zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků byly stanoveny ve vnitřních předpisech školy a dalších dokumentech školy. S těmito pravidly a informacemi o možných rizicích vyskytujících se ve škole i při činnostech organizovaných mimo ni jsou děti i žáci průběžně seznamováni. Škola provádí pravidelné roční prověrky, možná rizika ve vztahu k výchovně vzdělávacímu procesu však škola dostatečným způsobem nevyhledává, nevyhodnocuje a opatření k jejich eliminaci vždy účinně nepřijímá.

Možnosti školního stravování využívají pouze 4 žáci a 8 zaměstnanců školy. Ředitelka školy nevyužila nabízené dotační programy, ze kterých by mohli být podporováni strážníci, kteří z důvodu nepříznivé sociální situace nemohou využívat služeb školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

MŠ působící při dětské léčebně si ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání klade za cíl vytvořit každému dítěti při léčebném pobytu optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními. Vzdělávací obsah je zpracován obecně včetně cílů, výstupů i vzdělávací nabídky se stručnou charakteristikou dílčích témat bez uvedení výstupů a okruhů činností, které mají k tématu a obsahu integrovaného bloku největší vazbu. Plánování vzdělávacího obsahu na třídní úrovni bylo orientováno předmětově se zaměřením na konkrétní činnosti v jednotlivé dny (výtvarná výchova, pracovní výchova apod.) bez potřebného uplatňování integrovaného přístupu nabízejícího dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Cíle vzdělávání vycházely především z aktuálních podmínek a situací. Při volbě konkrétních činností vycházela učitelka především z momentálního složení třídy, léčebného režimu dětí, jejich věkových, individuálních zvláštností a potřeb, zdravotních omezení apod. Vzdělávací činnosti jsou organizovány s ohledem na zdravotní stav dětí po dohodě s ošetřujícím lékařem i na zájmy každého dítěte.

V průběhu celého vzdělávacího procesu převládala v MŠ příjemná sociální atmosféra. Učitelka uplatňovala směrem k dětem empatický a vstřícný přístup, poskytovala přítomným dětem individuální podporu a úzce komunikovala i s jejich zákonnými zástupci. Vzdělávací nabídka navazovala na předchozí zkušenosti, prožitky a poznatky dětí. Vzdělávání bylo realizováno formou hry, situačního a prožitkového učení, podporovalo spolupráci a prosociální chování dětí, rozvoj fantazie, tvořivosti a komunikativních dovedností. Motivace dětí k činnostem byla podpořena dětskými říkadly, básničkami nebo písničkami. Při hrách využívaly děti připravenou vzdělávací nabídku vztahující se k právě probíhajícímu tématu, volily si činnosti dle svého zájmu, rozvíjely námětové hry v prostoru třídy nebo samostatně pracovaly s výtvarným, pracovním i didaktickým materiálem u stolků. Během činností byly přirozeně podněcovány rozumové, předmatematické nebo předčtenářské dovednosti dětí, formou vhodně kladených otázek a drobných úkolů také schopnost řešení problémů. Učitelka dětem poskytovala pozitivní zpětnou vazbu s ohledem na jejich možnosti, částečně je povzbuzovala i k sebehodnocení podporujícím sebevědomí dětí vzhledem k vlastním dovednostem. Přírodovědná gramotnost je rozvíjena přirozeně v rámci vzdělávací nabídky v průběhu ročních období pozorováním přírody v příjemném přírodním prostředí lázní. Pohybové dovednosti jsou rozvíjeny ve spolupráci se zdravotnickým personálem léčebny zejména při cílené rehabilitaci dětí v tělocvičně léčebny, při vycházkách spojených se severskou chůzí se speciálními holemi a plavání v bazénu léčebny, kam děti dochází až 3krát v týdnu.

Výchovně vzdělávací činnost v ZŠ při lázních probíhá s nižším počtem žáků ve třídách a upravenou hodinovou dotací tak, aby byla zajištěna kontinuita výchovy a vzdělávání během léčebného pobytu. Učitelé zohledňují adaptační období, dbají na zvládnutí aktuálně probíraného učiva a zároveň žáky připravují na plynulý návrat do vyučovacího procesu na jejich kmenové škole, včetně průběžné klasifikace. Zařazování žáků do tříd a samotný vzdělávací proces jsou přizpůsobeny nejen jejich věkovým zvláštnostem, ale zároveň individuálním potřebám a řídí se doporučením lékaře. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud kmenová škola a zákonní zástupci dodají potřebné podklady, postupuje škola na základě doporučení specialistů školských poradenských zařízení.

Žáci ZŠ při lázních mají pevně stanovený rozvrh vyučovacích hodin, který se však přizpůsobuje jejich léčebnému režimu. V průběhu vyučování tak odchází žáci na různé procedury v rámci léčebného pobytu, což narušuje kontinuitu celého vzdělávacího procesu a často dochází k situacím, kdy žák např. nedokončí započaté cvičení v českém jazyce, neboť se vrátí do hodiny matematiky a s ostatními se pak připojí k práci v matematice, byť s nimi nesdílí učivo ani didaktické materiály. Kromě výuky anglického jazyka, kterou vyučovala ředitelka školy, vedla vyučování ostatních předmětů žáků od 1. do 9. ročníku aktuálně jedna učitelka. Ta v průběhu výuky poskytovala jednotlivým žákům individuální podporu zaměřenou zejména na práci s učebnicemi a pracovními sešity, jež si každý žák přivezl ze své kmenové školy. V úvodu i závěru vyučovacích hodin věnovala vyučující čas seznámení s cílem vyučovací hodiny a dalším východiskům v učení, sdělovala žákům, kam se mají posunout, jaké učivo je čeká. Žákům průběžně zadávala, vysvětlovala, objasňovala učivo, jehož zvládnutí bylo podpořeno převážně samostatnou prací žáků a její následnou kontrolou a zhodnocením. Výuka byla doplněna připravenými pracovními listy, ojedinele ve slohu skupinovou prací, kdy žáci dotvářeli v různě velkých skupinách započatý příběh, nebo využitím názorných pomůcek při výuce matematiky. Mezi použitými metodami převažovaly verbální se zadáváním úkolů, ojedinele se vyskytlo komunikativní vzdělávání, aktivizující, názorně demonstrační i dovednostně praktické metody. Při plánování výuky vyučující preferovala zejména rozvoj vědomostní, případně dovednostní složky vzdělávacích cílů. Patrná byla malá dynamika a monotónnost vyučovacích hodin. Učitelka

žáky většinou pozitivně motivovala, oceňovala jejich snahu, méně se zaměřovala na vedení žáků k sebehodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení.

Vzdělávací nabídka pro děti a žáky ZŠ a MŠ při lázních je doplněna rovněž akcemi vztahujícími se zejména k poznávání prostředí lázní s ohledem na program, který lázně nabízí (účast na slavnostním otevření lázeňské kolonády, návštěvy kulturních akcí, minigolfu, tematické vycházky).

Hospitované vyučovací hodiny v základní škole hodiny byly organizačně dobře zvládnuté, jejich vzdělávací cíl byl zpravidla zřetelně stanoven. Obsah učiva ve sledované výuce byl v souladu se stanovenými cíli ŠVP ZV. Ve vyučovacích hodinách vládlo příznivé pracovní klima, komunikace mezi vyučujícími, žáky i mezi žáky navzájem probíhala většinou korektně. Během výchovně vzdělávacího procesu žáci byli na počátku jednotlivých hodin seznamováni s dílčími cíli hodiny, které plně korespondovaly s očekávanými výstupy příslušného školního vzdělávacího programu. Žáci byli přiměřeně podněcováni k individuálnímu výkonu a diskuzi, povzbuzováni k učení i podnětné diskuzi k probíranému učivu a zároveň vedeni k vzájemnému respektu. V souladu s doporučeními školských poradenských zařízení byli zohledňováni v průběhu vzdělávání i při hodnocení jejich výsledků. Ve třídách byl cíleně snížený počet žáků, což významně ovlivňovalo možnosti individualizovaného přístupu při respektování jejich rozdílných vzdělávacích potřeb. Uplatňovány byly principy práce v odděleních (spojené ročníky), pracovní tempo odpovídalo schopnostem a možnostem žáků. Vzhledem k zaměření školy je rozvoj jednotlivých gramotností žáků velmi individuální a odvíjí se od osobních dispozic, aktuálního stavu žáka i od stupně podpůrného opatření.

Kromě frontální výuky byla často využita i individualizovaná forma výuky a zadávání samostatné práce. Kooperativní výuka ve dvojicích či skupinách, přispívající k rozvoji sociálních a personálních kompetencí žáků, byla využívána minimálně. Méně časté zařazování pestřejších forem práce vedoucí k částečné ztrátě pozornosti a soustředění žáků v některých vyučovacích hodinách ovlivňovalo účinnost vyučovacího procesu. Pro podporu názornosti výuky, zpravidla v nižších ročnících, byly vhodně zvolené didaktické prostředky (didaktické pomůcky, vlastní texty, obrazový materiál), u starších žáků byla výuka málo názorná, chybělo i vybavení moderními prostředky informačních a komunikačních technologií (např. dataprojektory, interaktivní tabule) přispívající k lepšímu pochopení učiva, rozvoji představivosti i aktivizaci žáků.

Zpětná vazba k výkonům jednotlivých žáků byla většinou poskytována ústní formou s motivačním charakterem a povzbuzením za dobře odvedené výkony. Vyučující se snažili účelně zařazovat mezipředmětové vztahy, učivo však občas postrádalo provázanost s každodenním životem. Žáci byli vedeni k samostatnosti, pořádku, někdy až k přemíře dodržování kázně a respektování dohodnutých pravidel, ve výuce však nebyl poskytnut dostatečný prostor pro pohybově orientované činnosti a relaxační chvílky, které by snižovaly riziko snadné unavitelnosti žáků se SVP. V závěru vyučovací hodiny učitelé provedli stručné motivační shrnutí se zhodnocením práce žáků a splnění vzdělávacího cíle, většinou však nebyl poskytnut dostatečný prostor pro žákovské sebehodnocení a vzájemného hodnocení, což neumožňovalo dostatečně posilovat jejich sebereflexi.

Příkladně vedené byly vyučovací hodiny ve speciální třídě ZŠ, kde se pozitivně projevily dlouhodobé pedagogické zkušenosti vyučující, vzájemná spolupráce mezi ní a asistentkou pedagoga probíhala na příkladné úrovni při plánování, průběhu i vyhodnocování vzdělávacího procesu. Vzdělávací obsah byl pro žáky diferencován podle jejich individuálních schopností. V celém vyučovacím procesu byl kladen důraz na názornost a časté opakování naučeného, a to především spojením nově osvojené činnosti s praktickou aktivitou, společným zapojením co nejvíce smyslů. Žáci využívali velké množství názorných

pomůcek s didaktickým přesahem. Při vzdělávání žáka s poruchou autistického spektra byla ve vhodné míře využívána metodika strukturovaného učení vycházející především z uplatňování principů individualizace (uzpůsobení intervence pro konkrétního žáka), strukturalizace (přehlednost konkrétního sdělení, prostoru i času) a vizualizace (informace musí být nejen slyšená, ale hlavně viděná). Asistentka pedagoga pracovala s žákem s velkou trpělivostí, výuku přizpůsobovala jeho osobnímu tempu, potřebám a schopnostem s využitím širokého spektra názorných pomůcek, z nichž mnohé kreativně vytvořila sama nebo ve spolupráci s třídní učitelkou. Hodnocení výsledků vzdělávání zohledňovalo individuální možnosti žáků. Vyučující žákům poskytovala účinnou, důslednou a konkrétní zpětnou vazbu ve vztahu k jejich aktuálním učebním dovednostem a znalostem využitelnou k jejich dalšímu učení, vedla žáky k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení s ohledem na jejich možnosti. Využívány byly emotikony, symboly, barvy, vyjadřování emocí, žáci byli vedeni k rozvíjení schopnosti emočního uvědomění a dodržování nastavených pravidel.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v klidné a pohodové atmosféře, ke které přispěli žáci i vychovatelky svým přístupem. V průběhu inspekčních hospitací vychovatelky vytvářely nabídku rozmanitých odpočinkových, rekreačních, zájmových i spontánních aktivit. Účastníci zájmového vzdělávání byly vhodně a poutavě motivováni před začátkem jednotlivých činností, při jejich výběru měli možnost volby. Iniciativa účastníků byla posilována také pochvalou či povzbuzením a byla oceňována jejich snaha i pokrok. Organizace výchovně vzdělávacího procesu umožňovala všem aktivní spoluúčast a seberealizaci a byla přizpůsobena individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivých účastníků. Během práce byl poskytnut dostatečný prostor pro komunikaci a pro utváření vzájemných vztahů a vytváření přátelského prostředí i mimo bezprostřední vrstevnickou skupinu. Vychovatelky dbaly na vzájemný respekt, dodržování pravidel slušnosti, vzájemnou spolupráci a ohleduplnost. Cílem výchovně vzdělávací práce ŠD je snaha naučit žáky nenásilnou formou efektivně využívat volný čas k sebepoznávání, čerpání nových zkušeností a vědomostí, ale i k potřebné relaxaci a odpočinku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí v MŠ při lázních odpovídaly vytvořeným podmínkám, uplatňovanému pedagogickému přístupu, individuálním i věkovým odlišnostem dětí s ohledem na nastavený léčebný lázeňský režim. Děti se dobře orientovaly v prostředí celé léčebny, byly zvědavé a zvládaly běžné praktické činnosti. Během dne mezi sebou i s dospělými přirozeně a bez zábran komunikovaly, projevovaly zájem o nové poznávání a nabízené aktivity.

Realizovaná pedagogická diagnostika probíhá pouze na neformální úrovni, systematickou cílenou vstupní, průběžnou ani výstupní diagnostiku prostřednictvím záznamů a jejich vyhodnocování během pobytu dětí MŠ nerealizuje. Evaluace předškolního vzdělávání po ukončení jednotlivých témat a integrovaných tematických bloků byla prováděna vzhledem k naplňování vzdělávacích cílů pravidelně vždy po ukončení tematických celků. Reflektovala především dovednosti dětí s využitím dílčích závěrů pro další aktivity. Nevedla k systematickému vyhodnocování využitých metod a forem s cílem sebereflexe učitelky a průběžného zkvalitňování předškolního vzdělávání.

Úspěšnost jednotlivých žáků v ZŠ při lázních je sledována a vyhodnocována v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, důraz je kladen na zjišťování a porovnávání jejich individuálního pokroku v průběhu pobytu. Vzhledem k velikosti školy a trvalému kontaktu všech vyučujících jsou jakékoliv výkyvy žáků (zlepšení, zhoršení) snadno identifikovány a v případě potřeby operativně řešeny ve spolupráci se zdravotníky

a zákonnými zástupci. Po ukončení pobytu žáka škola zasílá zprávu s informacemi o posledním probraném učivu, celkovém hodnocení žáka a jeho výsledné klasifikaci kmenové škole. Ty poskytují zpětnou vazbu o zařazení žáka zpět do běžné výuky. Tyto zpětnovazební mechanismy škola využívá k vlastnímu hodnocení, zaujímá k nim stanovisko, vyhodnocuje a navrhuje další kroky pro zlepšení.

Základní škola pravidelně hodnotí výsledky vzdělávání a chování žáků. Provádí jejich analýzu mimo jiné na jednáních pedagogické rady a přijímá opatření k předcházení školní neúspěšnosti žáků. Systém průběžného hodnocení žáků je založen především na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Úspěšnost žáků ve vzdělávání, a zvláště jejich pokrok škola sleduje pomocí interních kontrolních testů, sdílené ani jiné nástroje pro externí hodnocení nevyužívá. Významný podíl na výsledcích vzdělávání má vysoký počet absence u některých žáků (za školní rok 2017/2018 cca 8000 omluvených hodin, 342 neomluvených). Situaci vedení školy ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm operativně řeší okamžitým opatřením (na jednáních pedagogické rady a výchovných komisích v součinnosti se zákonnými zástupci), avšak nečiní žádné konkrétní kroky, které by působily v této oblasti preventivně a žáky pro školní docházku motivovaly. Na konci školního roku 2017/2018 prospělo 15 žáků s vyznamenáním a neprospěl pouze 1 žák vzdělávaný ve speciální třídě.

V průběhu inspekčních hospitací bylo zaznamenáno zejména formativní slovní hodnocení výsledků práce žáků vedoucí k posílení učení a zvyšování jejich motivace k učení. Absence závěrečného shrnutí, sebehodnocení a vzájemného hodnocení v některých vyučovacích hodinách neumožňovala dostatečné posilování sebereflexe žáků. Vedení školy provádí plánovitou i namátkovou kontrolu, zjištěné provozní záležitosti řeší okamžitě, skutečnosti vyplývající z hospitační činnosti s pedagogy projednává, ale bez výtýčených konkrétních opatření vedoucích ke zkvalitňování vzdělávání. Na jednáních pedagogické rady jsou projednávány zejména aktuální záležitosti týkající se organizace a zabezpečení výuky, prospěchu, chování, vysoké absence a stěžejních dokumentů školy. V menší míře je však řešen samotný vzdělávací proces, zejména využívání rozmanitých metod a forem práce vyplývajících z doporučení ke vzdělávání, nezabývá se ani rozvojem motivačních složek vyučovacích hodin. I přes nastavené zpětnovazební mechanismy není kontrolní systém v praxi vždy plně efektivní. Vedení školy se nepodařilo zcela eliminovat např. dílčí nedostatky v dokumentaci školy, v oblasti vedení výuky a organizaci vzdělávání zejména v ZŠ.

Celkové výsledky vzdělávání základní škola zveřejňuje ve výročních zprávách o činnosti školy, zákonné zástupce žáků průběžně informuje o prospěchu a chování prostřednictvím třídních schůzek nebo individuálních konzultací s vyučujícími. Informace v žákovských knížkách však nebyly v termínu inspekční činnosti v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Škola tak nedostatečně informovala žáky a jejich zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Odbornou pomoc v oblasti práce se žáky, kariérového poradenství a prevence rizikových jevů nabízí školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) tvořené výchovným poradcem a školním metodikem prevence. Žáci se mohou se svými problémy obracet na pracovníky ŠPP v době konzultačních hodin i během přestávek, zákonní zástupci prostřednictvím e-mailové nebo telefonické komunikace, osobního jednání nebo dle individuální domluvy. Pro anonymní řešení mohou žáci ZŠ využít schránku důvěry. Škola navazuje spolupráci se zákonnými zástupci žáků zejména při řešení výukových a výchovných problémů, vysoké absence a v rámci kariérového poradenství. Výchovný poradce vede povinnou dokumentaci k jednotlivým žákům, důležité informace týkající se práce s žáky s potřebou podpůrných opatření včetně metodické pomoci projednává ředitelka školy a výchovný poradce s konkrétními učiteli převážně na jednáních pedagogické rady i při každodenním kontaktu.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vycházela z doporučení školských poradenských zařízení a vlastní diagnostiky školy. Individuální vzdělávací plány byly zpracovány v souladu s platnou legislativou a obsahově zajišťovaly dostatečnou podporu při vzdělávání žáků.

Kariérové poradenství zajišťuje škola zejména zařazením tématu do výuky (výchova k občanství, člověk a svět práce), případně spolupracuje s dalšími subjekty (úřad práce). Škola poskytuje informace a metodickou pomoc i zákonným zástupcům (např. nástěnky, třídní schůzky, individuální konzultace). Někteří zákonní zástupci ale o profesní přípravu svých dětí neprojevují příliš velký zájem.

Preventivní strategii školy zaštiťuje minimální preventivní program a program prevence rizikového chování. Preventivní témata se promítají do vzdělávacích obsahů většiny vyučovacích předmětů. Škola pravidelně v rámci preventivních aktivit, jako jsou přednášky nebo besedy pro žáky, spolupracuje s Policií ČR, městskou policií atd. Nedílnou součástí primární prevence je podpora účasti žáků v různých soutěžích, nejčastěji sportovních, kulturních a výtvarných, kde žáci mohou uplatnit své zájmy i specifické nadání. Žáci se pravidelně účastní akcí organizovaných jinými subjekty, při kterých mají možnost poznat sami sebe, ukázat své schopnosti a dovednosti. Pracovníci ŠPP společně s ostatními vyučujícími průběžně sledují případné projevy rizikového chování u žáků nebo vztahové problémy ve třídách, stanovená strategie dalšího postupu je však mnohdy neúčinná. Pravidelné a komplexní šetření školního klimatu však škola nerealizuje. Škola v rámci primární prevence nevyužívá zájmových kroužků (nezájem ze strany žáků), která by doplňovala vzdělávací nabídku školy a dávala příležitost k aktivizaci širší skupiny žáků. Během školního roku však pořádá pro účastníky zájmového vzdělávání ve ŠD turnaje v různých sportovních disciplínách, např. v pétanque, v šipkách, dámě či realizuje závody ve sněhu.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Na začátku školního roku 2017/2018 se škola přestěhovala do jiného objektu, což přineslo zhoršení prostorových podmínek školy v místě poskytovaného vzdělávání Hranice, Studentská 1095.

Silné stránky

- Základní a mateřská škola při lázních v rámci komplexní lázeňské péče zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání s maximální vstřícností ke všem zúčastněným a podporuje jejich celistvý rozvoj. Priorita spočívá zejména v utváření a rozvíjení podnětného, podporujícího a otevřeného prostředí, které nabízí dětem a žákům motivující atmosféru při vzdělávání, s důrazem na vytváření pozitivních vztahů ke společnosti a kultuře, v níž žijí, s osvojením potřebných dovedností, návyků i postojů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Prostorové a materiální podmínky pro činnost školní družiny nejsou vyhovující.
- Neuspokojivá kontrolní činnost ředitelky školy vedla k nedostatkům ve vedení části povinné dokumentace a k nedostatečnému zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.

- Ředitelka školy nevyhledávala nabídku školního stravování pro žáky z rodin se sociálně nepříznivou situací.
- Plánování vzdělávání v mateřské škole bylo spíše předmětově orientováno bez cíleného propojování vzdělávací nabídky v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Nedostatečně efektivní systém pedagogické diagnostiky nevedl ke stanovování konkrétních didaktických opatření při vzdělávání každého dítěte.
- Minimální míra zaměření pravidelného vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelky MŠ vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání.
- Vzdělávací proces v základní škole postrádal využití pestrých a efektivních metod a forem práce, které by umožňovaly rozvoj osobnosti všech žáků a zohledňování jejich individuálních vzdělávacích potřeb. V některých vyučovacích hodinách chybělo závěrečné motivační zhodnocení práce žáků, sebehodnocení žáků bylo využíváno pouze okrajově, vzájemné hodnocení bylo prováděno ojedinele.
- Zákonným zástupcům žáků nejsou prostřednictvím žákovských knížek poskytovány informace v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem neodkladně řešit a přijmout účinná opatření pro eliminaci bezpečnostních rizik při vzdělávání dětí a žáků a zajistit vyhovující prostorové a materiální podmínky pro činnost školní družiny.
- Zaměřit kontrolní činnost na vedení povinné dokumentace. Dbát na její přehlednost a průběžnou aktualizaci.
- Ve výuce v základní škole častěji uplatňovat pestré metody a formy práce, na tuto oblast cíleně zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- V základní i mateřské škole se zaměřit na cílené uplatňování různých způsobů adresného pozitivního závěrečného zhodnocení vzdělávacích aktivit dětí a žáků učitelkami, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné hodnocení dětí i žáků.
- Zavést evaluační dotazníky pro žáky i jejich zákonné zástupce, které poskytnou vedení školy cenné informace o úrovni poskytovaného vzdělávání a klimatu školy.
- Podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací s cílem kolegiálního hodnocení, sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem při vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Získané informace propojovat s třídním plánováním a cíleně využívat pro přípravu pestré, individualizované vzdělávací nabídky.
- Prostřednictvím některého z dotačních programů umožnit školní stravování žákům z rodin se sociálně nepříznivou situací.
- Vzdělávací proces v mateřské škole plánovat na základě integrovaných bloků v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích s přirozeným propojením vzdělávací nabídky.
- Systematizovat pedagogickou diagnostiku, cíleně využívat záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí prostřednictvím vstupní, průběžné a výstupní diagnostiky tak, aby přinášely konkrétní informace o vývoji, schopnostech a dovednostech jednotlivých

děti. Výsledky diagnostiky cíleně využívat k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce.

- Evaluační systém vzdělávacích výsledků vzhledem ke školnímu vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání zaměřit na konkrétní hodnocení využitých metod a forem práce a následnou sebereflexi učitelky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 20 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Olomouckého kraje s názvem Základní škola a Mateřská škola Hranice, Studentská 1095, ze dne 18. 7. 2017
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 31. 1. 2019
3. Výroční zpráva o činnosti školy, čj. ZŠMŠH/158/2018, školní rok 2017/2018, ze dne 1. 9. 2018
4. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2017–2022 včetně přílohy č. 1 (Analýza současného stavu školy), ze dne 1. 9. 2017
5. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-206/11-M, ze dne 4. 4. 2011
6. Protokol o kontrole, čj. ČŠIM-1192/15M, ze dne 26. 10. 2015
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, MŠ Srdíčko, odloučené pracoviště Mateřská škola při dětské léčebně Radost, s platností od 30. 8. 2017
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, MŠ Veselá školička, odloučené pracoviště Mateřská škola při nemocnici, s platností od 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Ať radost přináší jen radost“, Odloučené pracoviště: Teplice nad Bečvou, s platností od 1. 9. 2016
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Ať škola přináší radost z poznání“, Odloučené pracoviště: ZŠ při nemocnici, s platností od 1. 9. 2007
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Naše nová škola“, s platností od 1. 9. 2018
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV-LMP, s motivačním názvem „Nová škola“, s platností od 1. 9. 2007
13. Školní vzdělávací program ŠD, ze dne 30. 8. 2017
14. Školní řád (včetně pravidel pro hodnocení výsledků), s platností od 1. 9. 2018
15. Školní řady MŠ při nemocnici a MŠ při lázních, ze dne 1. 9. 2017

16. Školní řády pro ZŠ nemocnici a pro ZŠ při lázních, ze dne 1. 9. 2017
17. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. 9. 2017
18. Třídní knihy ZŠ a MŠ, školní rok 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
19. Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2018/2019
20. Třídní vzdělávací programy MŠ, školní rok 2018/2019
21. Evaluace tematických bloků v MŠ, školní rok 2018/2019
22. Základní škola, dotazníky pro rodiče a kmenovou školu
23. Osobní záznam žáka, vedené dle docházky žáků do ZŠ
24. Evidenční list (klasifikace), vedené dle docházky žáků do ZŠ
25. Školní matrika ZŠ (elektronická verze), vedená k termínu inspekční činnosti
26. Třídní výkazy ZŠ, vedené k termínu inspekční činnosti
27. Katalogové listy žáků ZŠ, vedené k termínu inspekční činnosti
28. Výkazy o počtech dětí a žáků, školní rok 2018/2019
29. Přehled docházky dětí MŠ, školní rok 2018/2019
30. Kontrolní prověrky (namátkový výběr), školní roky 2017/2018 a 2018/2019
31. Žákovské knížky, žákovské sešity, pracovní listy, pracovní sešity (namátkový výběr), vedené k termínu inspekční činnosti
32. Zápisy z jednání pedagogické rady (včetně zpráv třídních učitelů, zprávy o činnosti ŠD), školní roky 2017/2018 a 2018/2019
33. Zápisy ze schůzek metodických sdružení 1. a 2. stupně školy, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
34. Záznamy z třídních schůzek 2018/2019
35. Plán hospitační činnosti, školní rok 2018/2019
36. Hospitační záznamy ZŠ (ředitelka, zástupkyně školy, výchovný poradce), školní rok 2018/2019, vedené k termínu inspekční činnosti
37. Osobní dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vedená k termínu inspekční činnosti
38. Plán práce školního metodika prevence, školní rok 2018/2019
39. Plán práce školního poradenského pracoviště, školní rok 2018/2019,
40. Plán práce výchovného poradce, školní rok 2018/2019, ze dne 4. 9. 2018
41. Preventivní plán školy pro školní rok 2018/2019, ze dne 17. 9. 2018
42. Přehled rozvrhů tříd a učitelů, školní rok 2018/2019
43. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině, školní rok 2018/2019
44. Zápisní lístky, školní rok 2018/2019
45. Celoroční plán a přehled výchovně vzdělávací činnosti ve ŠD pro školní rok 2018/2019
46. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání)
47. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků při poskytování vzdělávání a školských služeb
48. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ondřej Havlíček, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ondřej Havlíček v. r.

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Mgr. Iva Pospíšilová, školní inspektorka

Mgr. Iva Pospíšilová v. r.

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková v. r.

V Olomouci 4. 3. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jarmila Theimerová, ředitelka školy

Mgr. Jarmila Theimerová v. r.

V Hranicích 11. 3. 2019